

ЗАМОК

29 березня 2019 року, №1-6 (289-294)

Газета Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка

ВИРІШУЮЧИ ПРОБЛЕМИ, ПРИМНОЖУЮЧИ ЗДОБУТКИ

Афанасій ЛОМАКОВИЧ, ректор академії, професор

На кожному новому етапі діяльності трудового колективу важливо проаналізувати окремі досягнення, напрацювання, назвати проблеми, з'ясувати їх причини, окреслити основні стратегічні цілі та напрями розвитку.

Наша академія функціонує у правовому полі Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», відповідних постанов Кабінету Міністрів України та Міністерства освіти і науки України. Основним документом, який конкретно регламентує нашу діяльність, виступає Стратегія розвитку Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка на 2016–2025 рр.

Академія готує фахівців згідно з нормативними документами щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти. Наш ліцензований обсяг підготовки становить 1530 осіб: молодший спеціаліст – 310; бакалавр – 885; магістр – 325 і доктор філософії – 10 осіб.

У структурі академії функціонують 3 факультети: «Гуманітарно-технологічний факультет», «Факультет соціально-педагогічної освіти та мистецтв», «Факультет фізичного виховання та біології», де готують фахівців з 4 галузей знань (Педагогіка, Соціальна робота, Природничі науки, Соціальні та поведінкові науки) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти (17 освітньо-професійних програм), за другим (магістерським) рівнем (8 освітньо-професійних програм) та за третім (освітньо-науковим) рівнем (1 освітньо-наукова програма). У структурі педагогічного коледжу здійснюється підготовка молодших спеціалістів із 5 спеціальностей (Дошкільна освіта, Трудове навчання і технології, Фізична культура, Музичне мистецтво, Образотворче мистецтво).

Продовжується розробка нормативно-правової бази діяльності академії. Зокрема, розроблено та погоджено в установленому порядку, а також розміщено на офіційному веб-сайті академії положення, які регламентують різні напрями роботи навчального закладу: планування та облік роботи науково-педагогічних працівників; внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти; призначення та виплату стипендії студентам; організацію роботи предметних екзаменаційних, фахових комісій, комісій із проведення співбесід, апеляційної комісії; проведення та складання кандидатських іспитів тощо.

У полі зору ректорату – реалізація заходів щодо внутрішнього забезпечення якості освіти. На виконання вимог МОН України розроблено нове положення «Про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти», яке розкриває систему моніторингу та контролю якості освіти у навчальному закладі.

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності передбачає визначення стратегії розвитку навчального закладу; здійснення періодичного моніторингу освітньо-професійних про-

грам; забезпечення публічності інформації про освітньо-професійні програми (у тому числі на офіційному веб-сайті навчального закладу); аналіз ресурсів для забезпечення освітнього процесу; щорічне оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників та результатів успішності студентів.

Система внутрішнього моніторингу передбачає п'ять рівнів: рівень ректорату, рівень факультету, рівень кафедри, студентський рівень і рівень випускників. Щорічно практикується опитування здобувачів вищої освіти щодо забезпечення якості освітнього процесу, здійснюється опитування випускників академії.

Рейтингове оцінювання студентів враховує успішність (90 % загального рейти-

ногового балу), а також наукові здобутки, творчу активність, участь у громадському та спортивному житті (до 10 % від загальнорейтингового балу). Органи студентського самоврядування та студентська профспілка відіграють провідну роль у формуванні відкритих рейтингових списків студентів.

Постійно здійснюється моніторинг результатів заліково-екзаменаційних сесій. Упродовж п'яти останніх семестрів абсолютна успішність становить від 92,5 % до 95,9 %, якісна успішність – від 37,4 % до 46 %.

Результати внутрішнього моніторингу систематично вивчаються на засіданнях вченої ради академії та ректорату. Здійснюється моніторинг різних аспектів діяльності академії, за результатами якого готуються аналітичні довідки та пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу, наукової, методичної, організаційної, виховної роботи, фінансово-господарської діяльності. Підсумки моніторингу розглядаються на засіданнях вченої ради академії.

У процесі підготовки до нового навчального року робочими групами здійснено експертизу та корекцію навчальних та робочих навчальних планів за ОКР «молодший спеціаліст», ступеня вищої освіти «бакалавр», «магістр»; здійснено експертизу робочих навчальних програм; проаналізовано зміст навчально-методичного забезпечення нормативних та вибіркового навчальних дисциплін.

На рівні кафедр впроваджуються ефективні форми внутрішнього моніторингу: періодичний моніторинг робочих навчальних програм; проведення комплексних контрольних робіт та тестового контролю із дисциплін кафедри; здійснення поточного моніторингу якості знань студентів; у тому числі поточний моніторинг якості знань студентів першого курсу та співставлення показників із результатами ЗНО; здійснення анкетування студентів щодо якості надання освітніх послуг; попередній захист курсових та магістерських робіт; запобігання виявам академічної недобросовісності.

Відповідно до нормативних вимог у на-

вчальному закладі створено умови для вільного вибору студентами навчальних дисциплін (25 % від загального обсягу годин навчальних планів). Серед пріоритетних виборів студентів – навчальні дисципліни фахового спрямування, а також дисципліни для поглибленого вивчення іноземних мов (англійської, німецької, польської) та інформаційно-комунікаційних технологій.

Відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності здійснюється моніторинг наявності та якості електронного ресурсу навчальних дисциплін, розміщеного на веб-сайті академії, в електронній бібліотеці та на кафедрах. Систематично аналізується якість і повнота виконання науково-педагогічними працівниками індивідуальних планів. Результати моніторингу розглядаються на засіданнях ректорату.

Продовжується запровадження елементів дистанційного навчання з використанням навчальної платформи Moodle; систематично оновлюється інформаційний супровід освітнього процесу з акцентом на організацію самостійної роботи студентів (створення студентами презентацій із окремих тем навчальних курсів; формування фонду відеозаписів

із використанням розвивальних методик; консультування щодо виконання курсових та магістерських робіт через соціальні мережі, інтернет-джерела, Skype; створення кейсів «методична скарбничка»; проведення кодування навчальної інформації та інше).

Зростає роль електронної бібліотеки, розширюється обсяг її електронних ресурсів та можливостей доступу до фондів інших бібліотек України й зарубіжжя.

Матеріали веб-сайту академії регулярно подаються для розміщення на порталі «Педагогічна освіта» МОН України і офіційному веб-сайті управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації; продовжує своєрідний літопис навчального закладу газета «Замок»; функціонує внутрішнє телебачення; ефективно працює видавничий центр навчального закладу.

Практична підготовка студентів і магістрантів академії здійснюється згідно з Положенням про проведення практики студентів, згідно з яким систему наскрізної практики складають такі основні види: навчально-польові, навчальні, переддипломні практики. Мета зазначених видів практики – закріплення теоретичних знань, отриманих студентами за час навчання, оволодіння сучасними методами, формами організації професійної діяльності, формування практичних умінь і навичок.

Ефективність практики забезпечується зв'язками між академією та відповідними закладами (базами практики) на підставі укла-

дених угод із закладами дошкільної освіти, закладами загальної середньої освіти, коледжами, ліцеями, літніми оздоровчими таборами.

Навчальна практика на I курсах реалізується через такі форми організації практичного навчання: екскурсії, практична робота у майстернях та лабораторіях академії, види польової практики, пленери, табірні збори, археологічні дослідження.

Після завершення III курсу здійснюється літня практика в закладах дошкільної освіти та оздоровчих таборах відпочинку за відповідними спеціальностями. У минулому році студенти проходили літню педагогічну практику у таких закладах: Міжнародний дитячий центр «Артек-Карпати» (Буковель), оздоровчий табір «Едельвейс» (Карпати); «Лісова казка», «Лісова пісня» (Тернопільська обл.), «Чайка», «Веселка», «Країна мрій», «Берізка» (Рівненська обл.), «Дружба» (м. Долина, Івано-Франківська обл.), «Сокіл» (Галицький р-н, Івано-Франківська обл.).

На IV курсах проводиться навчально-педагогічна практика, метою якої є включення майбутнього вчителя і вихователя ЗДО безпосередньо педагогічний процес закладу освіти. Студенти проводять пробні форми навчально-виховної роботи, виконують обов'язки помічника вчителя та вихователя на робочому місці. В останній рік практикується проведення видів роботи із додатковою спеціальністю, що дає змогу студентам охопити більше коло практичних вмінь і навичок, краще підготуватися до переддипломної практики.

Переддипломна практика на IV курсі здійснюється в освітніх закладах регіону і надає можливість студентам виконувати обов'язки фахівця у встанов-

лений термін і в повному обсязі. Магістранти проходять переддипломну практику у закладах загальної середньої освіти та закладах вищої освіти, з якими укладені відповідні угоди.

Можна зазначити, що в основному матеріальна база навчальних закладів, де проводяться різні види педагогічної практики, знаходиться на належному рівні. Наявні відповідні кабінети, спортивні зали, мультимедіа, унаочнення, матеріали й обладнання, інвентар тощо, необхідні для якісного проведення навчальних занять та проходження практики студентами.

Кафедрами здійснюються заходи щодо співпраці з базами практики, зокрема: дні відкритої практики; огляди-конкурси «Практикант року»; заходи з моніторингу якості практики, семінари-практикуми як на базі академії, так і на базі закладів загальної середньої освіти й закладів дошкільної освіти. Методистами практики та педагогічними працівниками баз практик відзначається необхідність внесення змін до переліку загальних та спеціальних фахових компетентностей майбутніх педагогів згідно із концепцією «Нової української школи».

(Закінчення на стор. 2-3)